

HATTULA

Vesunnan kartano 1 ja Vesunnan kartano 5 tarkkuusinventointi 2015

Ville Laakso
Hannu Poutiainen
Timo Sepänmaa

Tilaaaja: Verkonrakentaja Wire Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Tutkimus	4
Maastotutkimus	4
Koekuoppakuvaukset	6
Metallinilmaisinelöydöt.....	12
Röykkiöt	13
HATTULA LEPPÄNENÄN PELTO	14
Tulos	16

Kansikuva: Ote Vesuntaa esittävästä kartasta vuodelta 1796 (Nordenstedt).

Perustiedot

Alue: Hattula Vesunta.

Tarkoitus: Selvittää onko Vesunnan kartano 1 (mj.rek. nro. 82010055) Vesunnan kartano 5 (mj.rek. nro. 1000019161) välisellä, alueella, suunnitellulla maakaapelilinjalla säilyneenä kiinteää muinaisjäännöstä.

Maastotyö: 9. – 12.11.2015.

Kustantaja: Verkonrakentaja Wire Oy.

Aiemmat tutkimukset: Jyri Saukkonen 1985 inventointi, Sirkka-Liisa Seppälä 1999 inventointi, Eeva-Liisa Schulz 2011 tarkastus, Simo Vanhatalo tarkastus 2011 ja koekaivaus 2012, Kanta-Hämeen menneisyyden etsijät 2013 irtolöytö, Ville Laakso ja Timo Sepänmaa 2015 muinaisjäännöskartoitus.

Tutkimuslupa: 22.10.2015. MV/157/05.04.01/2015.

Tekijät: Mikroliitti Oy, Ville Laakso, Hannu Poutiainen, Timo Sepänmaa.

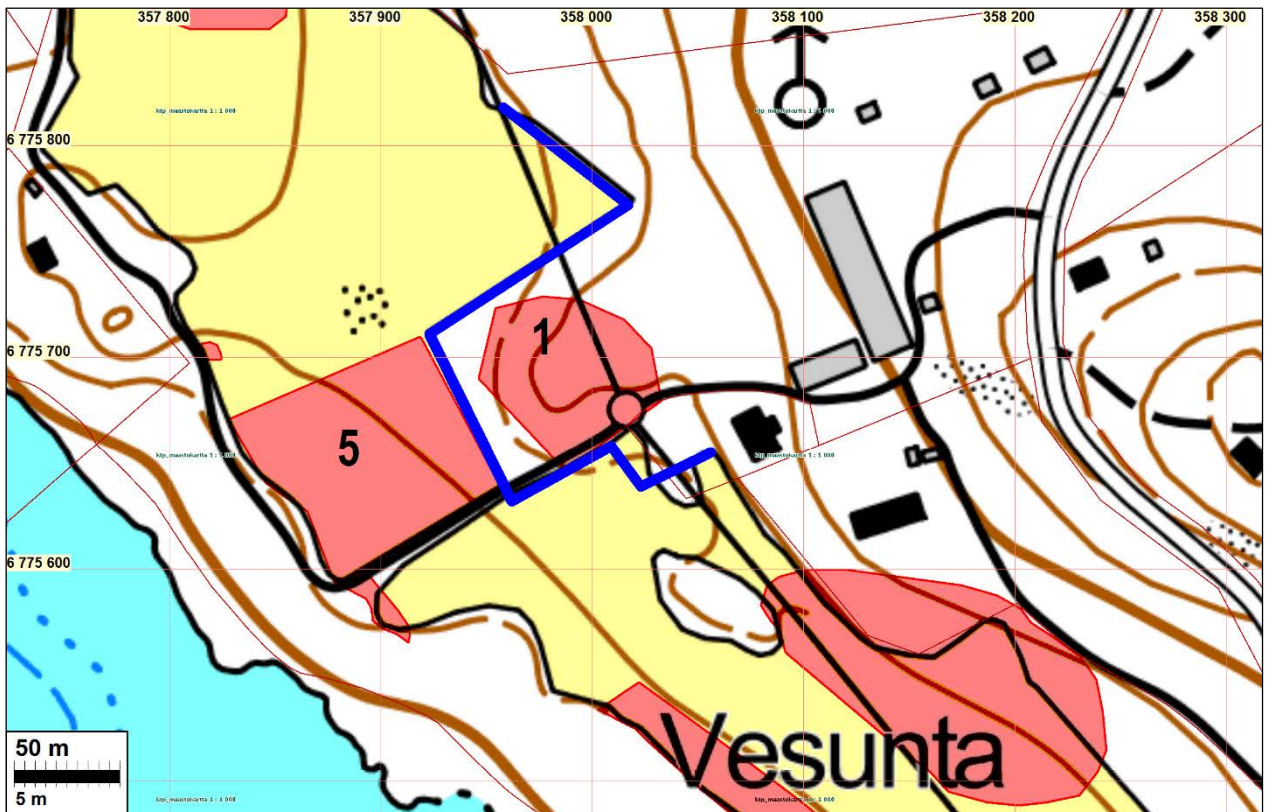
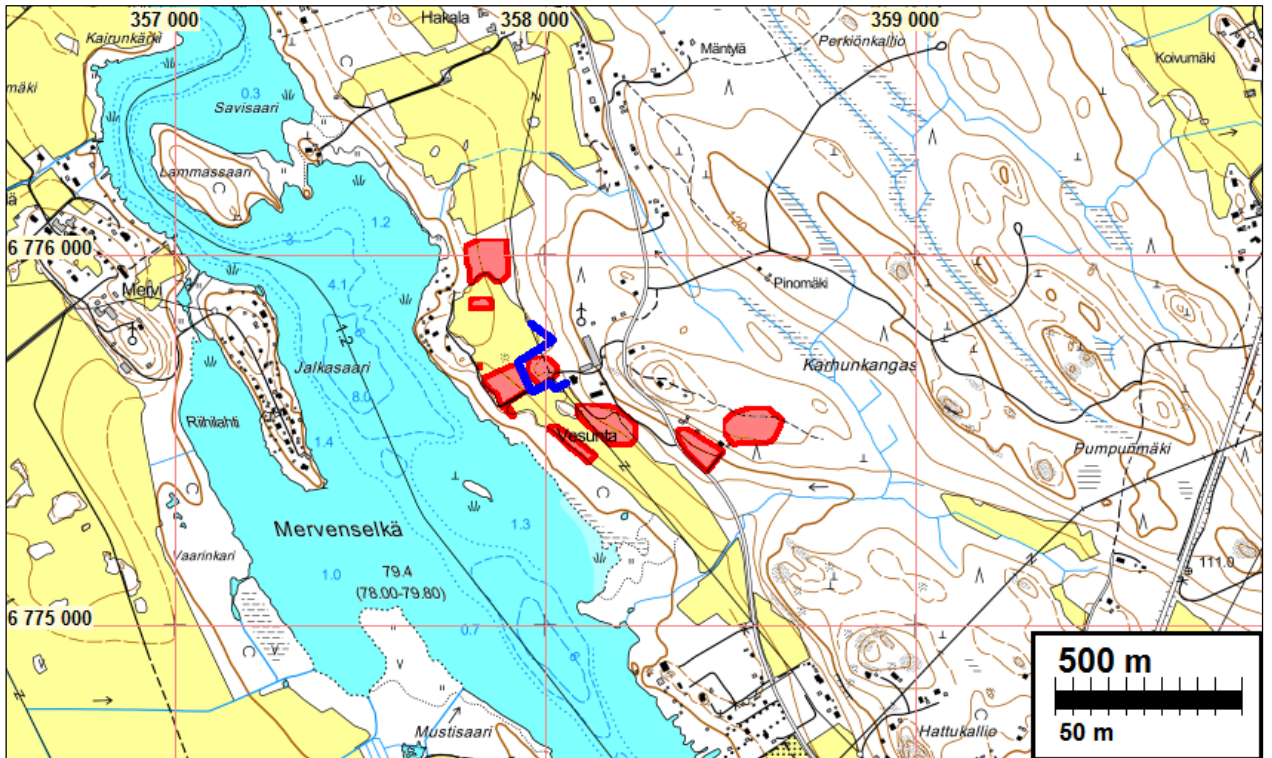
Tulokset: Vaihtoehtoisen, uuden maakaapelilinjan kohdalla havaittiin mahdollisesti säilynyttä muinaisjäännöstä (katkelmallista rautakautista ja historiallisen ajan kulttuurikerrosta) Vesunnan kartanon päärakennuksen länsipuoleisella peltoalueella.

Tutkimusalue on sinisen ympyrän sisällä.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN-koordinaatistossa (Euref). Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä 2015 ellei toisin mainittu. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikrolitti Oy:n serverillä.

Yleiskartta

Muinisjäännösrekisterin mukaiset muinisjäännösrajaukset punaisella, 1 Vesunnan kartano 1 ja 5 Vesunnan kartano 5. Tutkittava linja on sinisellä.

Tutkimus

Elenia Oy:llä on käynnissä Säävarma -projektin sähkömaakaapelin asennushanke Hattulassa Rahkoilan ja Lepaan välillä. Hankkeeseen liittyen Mikroliitti Oy teki sähkömaakaapelilinjalla muinaisjäännöskartoituksen heinäkuussa 2015. Tutkimusten jälkeen Verkonrakentaja Wire Oy on toimittanut 29.9.2015 Museovirastolle uuden suunnitelman sähkömaakaapelilinjan reitistä *Vesunnan kartano 1* ja *Vesunnan kartano 5* -nimisten kiinteiden muinaisjäännösten läheisyydessä. Museovirasto antoi lausunnon 7.10.2015 (MV/195/05.01/2014) muuttuneesta sähkömaakaapelilinjan osuudesta. Lausunnossa edellytetään uuden suunnitelman mukaisella linjalla ja uudella muuntamon paikalla tehtäväksi samanlainen arkeologinen tarkkuusinventointi/koekaivaus kuin alueella kesällä 2015 Museoviraston 23.2.2015 (MV/195/05.01.002014) lausunnon perusteella tehtiin.

Verkonrakentaja Wire Oy tilasi edellä mainitut tutkimukset Mikroliitti Oy:ltä. Museovirasto myönsi tutkimusluvan *Vesunnan kartano 1* ja *Vesunnan kartano 5* -nimisten kiinteiden muinaisjäännösten tutkimukselle 22.10.2015 (MV/157/05.04.01/2015). Ville Laakso, Hannu Poutiainen ja Timo Sepänmaa tekivät maastotutkimuksen 9.–12.11.2015 tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa.

Maastotutkimus

Maastotyö aloitettiin käymällä suunniteltu maakaapelilinja huolellisesti läpi metallinilmaisimella sekä kairaamalla sitä noin viiden metrin välein kevyellä käsikairalla. Kairauksia tehtiin sekä pelolle että sitä reunustavan metsän puolelle. Metallinilmaisimella tutkittiin pellolla kulkeva linjan osa kokonaisuudessaan. Lisäksi tutkittiin metsän puolta niiltä osin, joissa se oli kasvillisuuden puolesta mahdollista, sekä osin myös ojan penkkoja ja pohjaa. Suurimman osan metallinilmaisintutkimuksesta tekivät Reijo Hyvönen ja Ossi Kupila Kanta-Hämeen menneisyyden etsijät -ryhmästä. Metallinilmaisinprospektointiin käytettiin kaikkiaan noin 2 ½ henkilötyöpäivää.

Seuraavaksi linjalle ja sen välittömään läheisyyteen kaivettiin koekuoppia – tiheimmin niille alueille, joilla oli kairaamalla todettu kyntökerroksen alaisia merkkejä ihmisen toiminnasta. Nämä alueet olivat samoja, joille rautakautiset metallinilmaisinhavainnot keskittyivät.

Lisäksi kaivettiin varmuudeksi jonkin verran koekuoppia niille alueille, joilta ei muilla menetelmillä ollut saatu kulttuurikerrokseen viittaavia havaintoja – näistä ei todettu kairauksista poikkeavia havaintoja. Kaikkiaan tutkimuksessa kaivettiin 17 koekuoppaa. Tutkimusalueen pellot olivat kasvi- peitteisiä (sängellä), joten pintapuolisia havaintoja oli siellä mahdollista tehdä vain satunnaisilla hyvin pienillä aloilla, esimerkiksi ojan penkoilla. Metsän puolta tarkastettiin linjan kohdalla myös silmämääräisesti.

Koekuopat sijaitsivat pellolla lukuun ottamatta yhtä, joka kaivettiin suunnitellulle muuntamon paikalle metsämaastoon. Koekuopat kaivettiin osin lapiolla, osin lastalla. Kaivettu maa käytiin läpi lastalla. Havainto-olot olivat kohtuullisen hyvät, joskin sateen kastelema osin savinen maa hidasti maa-aineisten läpikäyntiä.

Metsän puolella todettiin muutamia kiviröykkiöitä, jotka on kuvattu tarkemmin alla. Niillä ei ole vaikutusta maakaapelointisuunnitelmiin, mikäli kaivannot sijoittuvat peltoalueelle.

Linjauksen kulkua pellolla ojan vierellä. Luoteeseen.

Linjauksen kulkua pellolla ojan vierellä tien oikealla puolella. Koilliseen.

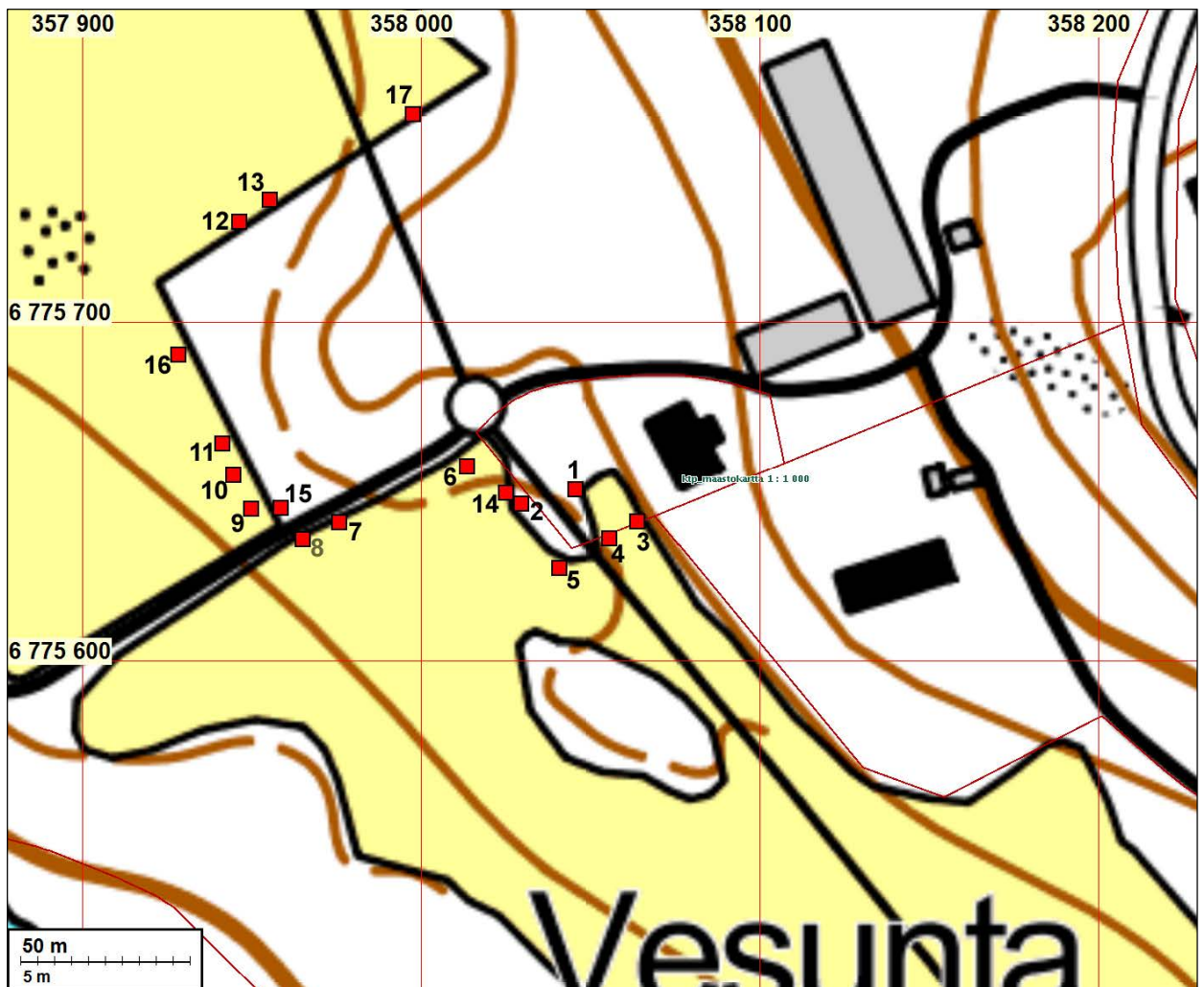

Linjauksen kulkua pellolla ojan vierellä tien vasemmalla puolella. Lounaaseen.

Linjauksen kulkua pellon oikeassa laidassa. Luoteeseen.

Koekuoppakuvaukset

Koekuopat on merkitty punaisiin neliöihin.

Koekuoppa 1

N 6775650.61 E 358045.77 Z 89.22

Koko 100 x 110 cm

Kuopassa tuli osin jo 5 cm:n syvyydellä esiin suuri maakivi, jonka koko on ainakin 80 x 70 cm. Sen länsikupeella kiveys, jonka kivien halkaisija oli n. 10–40 cm. Kivettömissä kohdissa oli havaittavissa sekoittunutta maata ainakin 57 cm:n syvyydelle asti. Kivien vuoksi kuoppaa ei voitu kaivaa puhtaaseen pohjamaahan saakka. Maaperä oli pintaosassa hiesumultaa, pohjalla hiekkamultaa.

Koekuoppa n:o 1 ennen maakiven kyljessä olleen kiveksen purkamista. Pohjoinen kuvan vlälaidassa.

Koekuoppa 2

N 6775646.16 E 358029.81 Z 88.17

Koko 60 x 55 cm, syvyys 60 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–25 sekoittunut maa, 25–30 savi, 30–60 tumma sekoittunut kerros. Löytöinä tiilenkappaleita molemmista sekoituneista kerroksista.

Koekuoppa nro 2.

Koekuoppa 3

N 6775640.98 E 358063.95 Z 90.45

Koko 70 x 65 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–35 sekoittunut maa; kerroksen alaosasta lähtien tuli esille kiviä ja tiilenkappaleita. Yhdessä nurkassa todettiin 5–7 cm:n kerros savea ja sen alla kiviä (koko 10–25 cm). Kuoppaa ei kaivettu 35 cm:n syvyydestä alaspäin. Löytöinä todettiin kymmenkunta pienehköä tiilenpalaa; niitä ei otettu talteen.

Koekuoppa nro 3.

Koekuoppa 4

N 6775636.06 E 358055.85 Z 90.34

Koko 70 x 60 cm, syvyys 55 cm (ei kaivettu pohjaan)

Havaitut maakerrokset (cm): 0–35 sekoittunut maa, 35–50 savi, 40–55 tumma humuksen sekainen kivennäismaakerros, jossa tiiltä ja kiviä. Kuopasta löytyi kymmenkunta pienehköä tiilenpalaa – niitä ei otettu talteen.

Koekuoppa nro 4.

Koekuoppa 5

N 6775627.30 E 358041.01 Z 88.28

Koko 70 x 70 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–35, sekoittunut kerros (jonka yläosa muokkauskerrosta), 35–45 epäyhtenäinen humuksen ja maatuneen puuaineksen sekainen kerros, 45–55 lähes yhtenäinen savikerros, 55–65 tumma humuksen sekainen kivennäismaakerros, jossa vanhempaa tiiltä ja yläosassa kiviä, 65–70 savi jossa pieniä kiviä. Tiilenpaloja ei talletettu.

Koekuoppa 6

N 6775657.36 E 358013.85 Z 89.04

Koko 60 x 60 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–25 cm hiesumulta (kyntökerros), 25 cm:n tasossa tuli esille puusilppukerros, joka syvimmillään jatkui kuopan etelä- ja keskiosassa 34 cm:n syvyydelle. Kuopan pohjoisosassa todettiin 30–36 cm:n syvyydellä tiivis, soransekainen savi, joka ei ollut luontainen. 36 cm:n syvyydessä esille tuli kuopan täyttävä tasapintainen maakivi tai kallio. Tämän eteläosassa saatiin kaivettua 38 cm syvyyteen, kiven pinnan päällä parin sentin matkalla tiilensiruja. Kyntökerroksesta poimittiin löytöinä astialasin siru, tiilten siruja, pala punasavikeramiikkaa. Puusilppukerroksesta löytyi takonaula ja palamaton suuren tai keskisuuren eläimen putkiluun katkelma. Kuopan löytöjä ei otettu talteen.

Koekuoppa n:o 6 25 cm:n tasossa, puusilppukerroksen ylätasossa, heti kyntökerroksen alapuolella. Pohjoinen ylhäällä (vas). Koekuoppa n:o 6. Lähikuva puusilppukerroksesta noin 30 cm syvyydessä (oik).

Koekuoppa 7

N 6775640.79 E 357976.048 Z 86.82
Koko 55 x 55 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–70 sekoittunut homogeeninen tummanharmaa hiesu tai savi; 70–77 kerros, jossa ylempänä kuvattu maa vaihtuu portaattomasti puhtaaksi hiesuksi/saveksi. Löytöinä ylemmästä sekoittuneesta kerroksesta havaittiin pieni pala vihertävää tasolasia, pieniä paloja bolus-koristeista punasavikeramiikkaa, palamaton luunpala sekä paljon tiilenpaloja (löytöjä ei luetteloitu). Aivan kuopan vierestä löytyi metallinilmäsimellä rautakautinen pronssiriipus.

Koekuoppa 7:n kaakkoisleikkaus. Luoteesta.

Koekuoppa 8

N 6775635.75 E 357965.25

Koko 45 x 45 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–45 sekoittunut tumma humuksen sekainen kivennäismaa, jonka yläosa muokkauskerrosta (ei kuitenkaan erotettavissa erikseen), 45–50 värjäytynyt savi, jonka alla puhdas savi. Ylemmästä kerroksesta tuli esille tiiltä ja pala historiallisen ajan punasavikeraamiikkaa (ei talletettu).

Koekuoppa 9

N 6775644.75 E 357950

Koko 50 x 50 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–35 sekoittunut kerros (yläosa muokkauskerrosta, joka ei kuitenkaan ollut erotettavissa erikseen), 35–40 harmaa savi. Sekoittuneesta kerroksesta löytyi tiilenpala (ei talletettu).

Koekuoppa 10

N 6775654.75 E 357944.75

Koko 50 x 50 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–30 sekoittunut kerros (muokkauskerros), 30–40 puhdas savi. Sekoittuneesta kerroksesta löytyi tiilenpala (ei talletettu).

Koekuoppa 11

N 6775664 E 357941.5

Koko 50 x 50 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–30 cm sekoittunut maa (muokkauskerrosta), 30–40 puhdas savi. Ylemmästä kerroksesta löytyi muutama tiilenpala. Niitä ei otettu talteen.

Koekuoppa 12

N 6775729.5 E 357946.5

Koko 60 x 55 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–30 cm sekoittunut kerros muokkauskerrosta, 30–50 tiivis tummahko humuksen sekainen kivennäismaakerros, 45–50 harmaa vähäkivinen hiesu. Keskimmäisestä maakerroksesta tuli esille jossa tiilenmuruja sekä pala kirkasta ikkunalasia (ei otettu talteen).

Koekuoppa 13

N 6775736 E 357955.5

Koko 65 x 55 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–30 sekoittunut kerros (muokkauskerrosta), 30–50 pienikivinen tiivis humuksensekainen kivennäismaakerros, 50–60 vaaleanruskea hiesumoreeni. 15–20 cm:n

syvyydestä löytyi bolus-koristeisen punasavikeramiikan pala ja pari tiilenpalaa; näitä ei otettu talteen.

Koekuoppa 14

N 6775649.5 E 358025.25

Koko 45 x 65 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–52 hiesumulta, 52–55 puhdas savi ja hiesu. Löytöinä tuli kapale resenttiä vihreää pullolasia, tiilensiruja sekä palamaton suuren eläimen putkiluu, kaikki ylimmästä hiesumullan kerroksesta. Löytöjä ei talletettu.

Koekuopan n:o 14 pohjoisseinä.

Koekuoppa 15

6775645 357958.75

Koko 45 x 50 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–26 kyntökerros (savi ja hiesu), 26–36 puhdas savi ja hiesu. Löydöt kyntökerroksesta: tiilensiruja (ei tallettu).

Koekuopan n:o 15 pohjoisseinä.

Koekuoppa 16

N 6775690.25 E 357928.5

Koko 45 x 50 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–25 sekoittunut tummanharmaa savi tai hiesu, 25–28 vaaleanharmaa puhdas savi tai hiesu. Sekoittuneessa kerroksessa todettiin muutama tiilenmuru (ei kerätty talteen). Kuopan pohjaan tehtiin 15 cm syvä kairanpisto, jossa todettiin edelleen puhdasta maata.

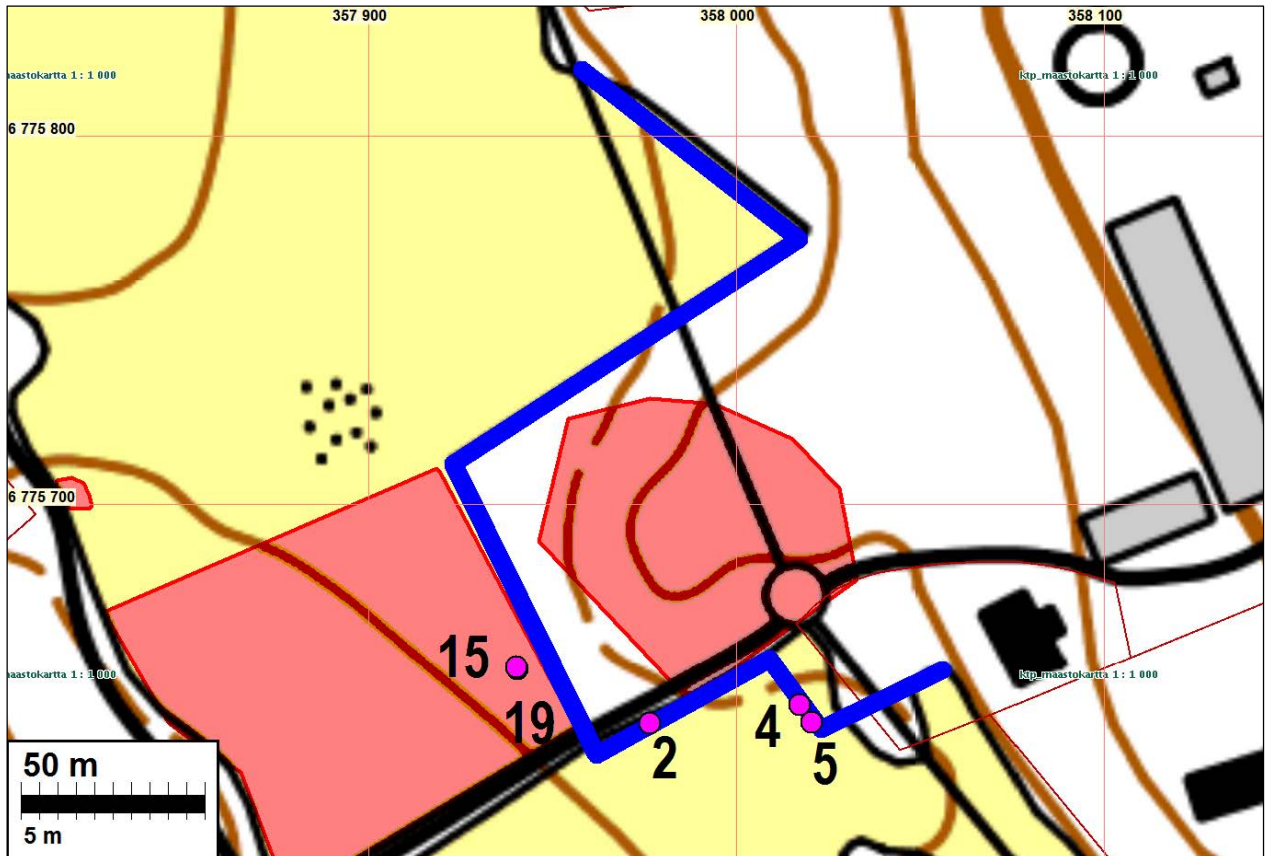
Koekuoppa 17

N 6775761.33 E 357997.67

Koko 50 x 50 cm

Havaitut maakerrokset (cm): 0–26 sekoittunut tummanharmaa savi tai hiesu, 26–29 puhdas vaaleanharmaa savi tai hiesu. Kuopan pohjaan tehtiin 20 cm syvä kairanpisto, jossa todettiin edelleen puhdasta maata. Ylimmästä sekoittuneesta kerroksesta tuli esille pari resenttiä tiilenpalaa, joita ei otettu talteen.

Metallinilmaisinelöydöt

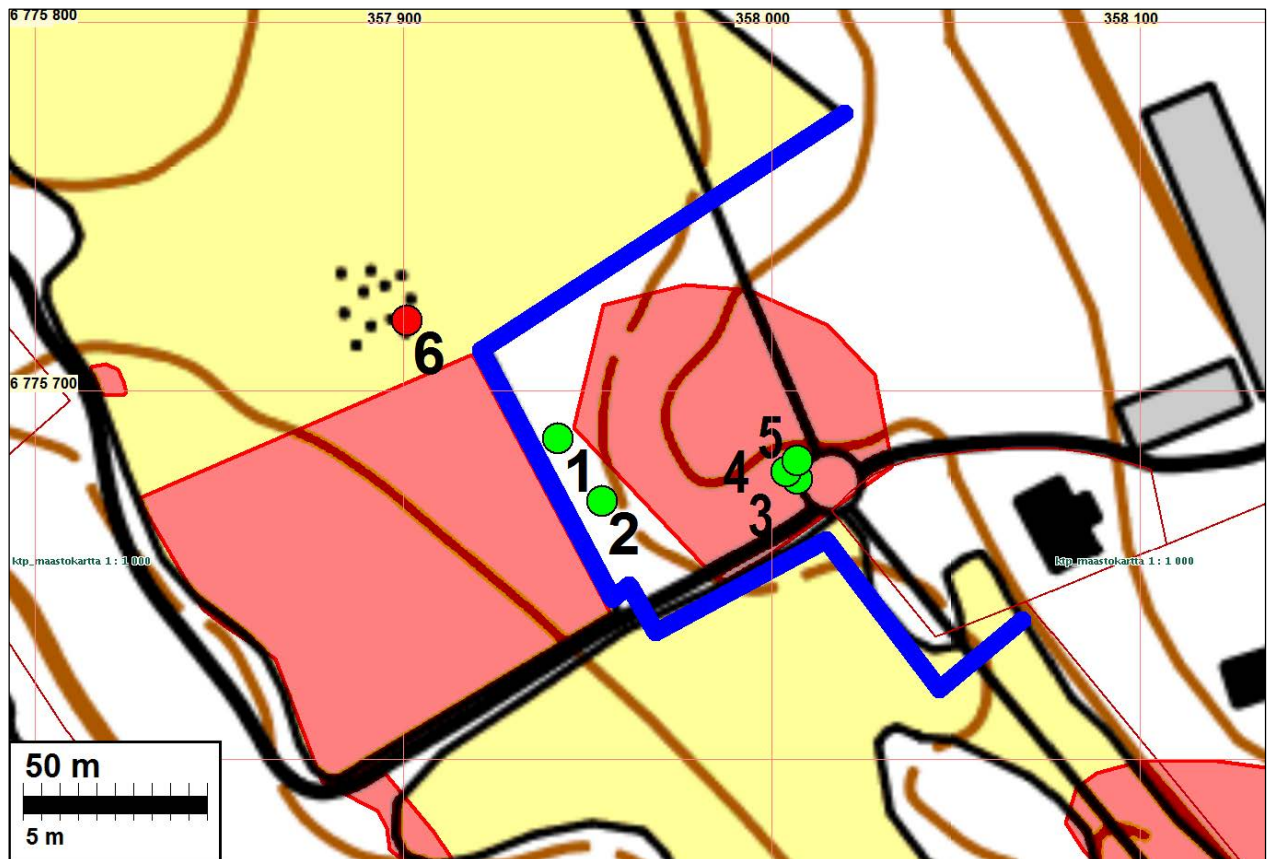
Muinaisjännösrekisterin mukainen muinaisjännösrajaus on merkitty punaisiin aluein, kaavailtu maakaapelilinjat sinisellä. Rautakautiset metallinilmaisinelöydöt on kuvattu numeroin ja vaaleanpunaisiin pistein.

n:o	N	E	Z	Löytö
1	6775634,72	357966,23	85.68	Pronssipelti 1,5 x 1,5 cm
2	6775640,43	357976,48	86.54	Pronssiriipus
3	6775659,53	358014,08	88.21	1600-luvun raha
4	6775645,49	358017,34	86.92	Miekantupen kenkän, pronssia
5	6775640,76	358020,61	87.50	Miekan ponsi
6	6775638,99	358022,11	87.82	Pronssipelti 1 x 1 cm
7	6775636,05	358023,84	88.07	Pronssipelti 1,5 x 1 cm
8	6775651,58	358045,91	88.94	Sulaneen pronssin möykky
9	6775655,36	358055,21	88.59	Sulaneen pronssin möykky
10	6775637,06	358067,61	89.69	Pronssipelti 1,5 x 1,5 cm
11	6775631,63	358067,19	89.66	Raha, ½ killinkiä Ruotsi 1799
12	6775572,58	358113,38	89.10	Pronssiesineen katkelma 4 x 2 cm
13	6775571,50	358117,24	89.62	Pronssipelti 1 x 3 cm
14	6775554,70	358148,47	89.99	Pronssipelti 3,5 x 3,5 cm
15	6775655,35	357940,51	86.24	Ketjünkannattimen katkelma, pronssia
16	6775658,53	357941,41	85.79	Pronssipelti 2 x 3 cm

17	6775713,27	357917,69	85.240	Pronssipeltti 0,5 x 1 cm
18	6775697,43	357919,94	85.210	Pronssipeltti 1 x 3 cm
19	6775655,65	357940,22	85.886	Rannerenkaan katkelma, rautakautinen
20	6775655,50	357941,96	86.365	Pronssipeltti 1 x 1 cm
21	6775646,18	357946,31	86.304	Sulaneen pronssin möykky
22	6775632,01	357967,11	86.733	Pronssipeltti 1 x 3 cm
23	6775639,10	357968,88	87.077	Pronssipeltti 2 x 3 cm
24	6775631,64	358031,57	88.918	Pronssiesineen katkelma 2 cm
25	6775630,42	358030,55	88.633	Leijonakoristeisen vyönsoljen osa
26	6775638,52	358061,71	90.214	Pronssipeltti 2 x 1 cm
27	6775655,25	357996,25		Valetun pronssiastian katkelma
28	6775645,75	358011,00		Pronssipeltti 4 x 1 cm

Kartalle merkityt rautakautiset löydöt taulukossa punaisella pohjalla.

Röykkiöt

Röykkiö 1

N 6775687 E 357942

Halkaisija 5 m, korkeus 1 m. Sijaitsee 5 m pellon reunasta itään. Kiviaineksen kokoluokka on 20–70 cm – ne on kerätty ison maakiven ympärille. Rakenne koostuu pelkistä kivistä.

Röykkiö 2

N 6775670 E 357954

Laajuus 5 x 4 m, korkeus 0,8 m. Kiviaines suhteellisen pienikokoista (10–50 cm). Ei ole mahdollista, että kyseessä on rakennukseen liittyvän tulisijan jäännös.

Röykkiö 3

N 6775676 E 358007

Halkaisija 3 m, korkeus 0,5 m. Kiven- ja maasekainen. Hannu Kare kertoi, että hän on kasannut tämän rakenteen paikalle tuomistaan kivistä.

Röykkiö 4

N 6775678 E 358004

Halkaisija 2 m, korkeus 0,4 m. Kiven- ja maasekainen.

Röykkiö 5

N 6775681 E 358007

Halkaisija 2,5 m, korkeus 0,6 m. Kiven- ja maasekainen.

Röykkiöt 1 ja 2 sijaitsevat metsäsaarekkeen länsiosassa, lähellä pellon reunaa – röykkiöt 3–5 suppeassa rykelmässä saman metsäsaarekkeen itäosassa. Ensin mainittujen lähiympäristöä tutkittiin kairaamalla. Paikalla todettiin 15–20 cm paksuinen sekoittuneen maan kerros, joka lienee peräisin viljelyksestä. Kaikkien röykkiöiden ikä ja käyttötarkoitus ovat epäselviä – lukuun ottamatta numeroa 3, joka on aivan nuori. Sijaintinsa vuoksi röykkiöt yhdistyvät Vesunnan kartano 1 -nimiseen kiinteään muinaisjäännökseen, joka siten ulottuu uusien havaintojen perusteella lännessä ja etelässä aiempaa laajemmalle: metsäsaarekkeen ja pellon rajalle saakka.

HATTULA LEPPÄNENÄN PELTO

Mj.tunnus: Uusi kohde
Laji: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: röykkiö
Ajoitus: rautakausi?

Koordin: N 6775719 E 357901

Maastotutkimusten aikana, kaavailtua kaapelilinjaa silmämääräisesti tarkastettaessa, todettiin Vesunnan kartanon pihapiirin länsipuolella, pellon keskellä olevalla pienialaisella viljelemättömällä kalliokumpareella, yllä mainittujen koordinaattien kohdalla, kiven- ja maasekainen röykkiö. Rakenteen laajuus on n. 3,5 x 4 m ja korkeus 0,3 m. Se on selvästi ihmisen tekemä, koottu todennäköisesti kalliopohjalle. Kivien halkaisija on suuruusluokkaa 10–20 cm. Rakenteen reunoilla kiviaines on keskustaa suurempaa ja lienee osittain peräisin pellolta raivatuista kivistä.

Pellon keskellä olevan saarekkeen laajuus on noin 15 x 10 m. Röykkiön päällä kasvaa pihlaja ja pensaikkaa, minkä vuoksi sitä on hankala hahmottaa.

Kohdetta ei voi yhdistää alueelta aiemmin tunnettuihin kiinteisiin muinaisjäänneksiin. Sijainnin ja maansekaisuuden vuoksi kyseessä on kohtuullisen suurella todennäköisyydellä rautakautinen hautaröykkiö. Hannu Kareen mukaan kalliosaarekkeella ei ole erillistä nimeä, mutta kyseistä peltoaluetta kutsutaan *Leppänenän peloksi*.

Kohde sijaitsee noin 25 metrin etäisyydellä kaavailusta maakaapelilinjasta, eikä sillä ole vaikutusta hankkeeseen.

Kartta sivulla 13 kohde nro 6.

Pellon keskellä oleva kalliainen kumpare, jolla röykkiö sijaitsee (vasemmalla korkeimman puun juurella). Pohjoisesta.

Kiven- ja maansekainen röykkiö koillisesta.

Tulos

Marraskuun 2015 tarkkuusinventoinnissa todettiin säilyneeseen kiinteään muinaisjäännökseen viittaavia merkkejä ainoastaan Vesunnan kartanon pihapiirin länsipuoleisella pellolla. Sinne tehdyissä koekuopissa todettiin laajalla alueella kulttuurikerrosta – paikoin useiden kymmenien senttimetrien paksuudelta. Osalla aluetta kerros koostui kahdesta osasta, joiden välissä todettiin paikalle tuotua savea. On huomionarvoista, että alueen nykyisestä peltomullasta kerättiin useita rautakautisia esinelöytöjä (mm. miekan ponsi, miekantupen kenkäin), mutta samalla alueella syvemmissä kerroksissa esiintyi tiilenpaloja, jotka viittaavat historiallisen ajan maakerrokseen. Vaikuttaa todennäköiseltä, että suuret osat alueella todetusta kulttuurikerroksesta koostuvat täyttömaasta, joka puolestaan lienee peräisin lähialueen rautakauden ja historiallisen ajan kulttuurikerroksista.

Alueella todettujen kulttuurikerrosten ikään, säilyneisyyteen, tarkempaan luonteeseen tai tutkimukselliseen arvoon ei voi ottaa tarkempaa kantaa ilman laajempialaisia tutkimuksia. Tähänastisten havaintojen perusteella ne voidaan kuitenkin alustavasti liittää *Vesunta*-nimellä rekisteröityyn kiinteään muinaisjäännökseen (kartanon pihapiirin historiallisen ajan asuinpaikka, jota ei ole arkeologisesti rajattu, muinaisjäännösrekisterin kohde 1000019246). Osa koekuopissa todetusta kulttuurikerroksesta voi hyvin olla alkuperäistä ja ehjää asuinpaikan osaa säilyneine rakenteineen – osa voi olla ylärinteen suunnasta eli nykyisestä pihapiiristä paikalle kerättyä täyttömaata, joka sisältää eri-ikäistä aineistoa ja mahdollisesti merkittäviäkin esinelöytöjä.

Mikäli alueelle suunniteltu maakaapelointi toteutuu, voisi marraskuun 2015 maastotutkimuksen havaintojen perusteella järkevä tapa tutkia ao. aluetta olla kaapelilinjan kohdalle kaivurilla avattava 1–1,5 metrin levyinen oja, jolla poistettaisiin koneellisesti peltokerros ja paljastettaisiin sen alta varovasti kulttuurikerroksen eri osat ja mahdolliset rakenteet. Nämä tutkittaisiin normaalein arkeologisin kaivaus- ja dokumentointimenetelmin niiltä mahdollisilta osiltaan, joissa kyse on ehjänä säilyneestä kulttuurikerroksesta tai rakenteista. Näin tutkittavan osuuden pituus olisi kaikkiaan noin sata metriä (kartalla punaisella merkitty linjaosuus).

Vesunnan kartano 1 ja *Vesunnan kartano 5* -nimisten kohteiden välissä olevalla luode–kaakko-suuntaisella linjan osalla todettiin peltomullassa irrallisia rautakautisia esinelöytöjä, mutta säilyneestä peltokerroksen alaisesta muinaisjäännöksestä ei havaittu merkkejä. Mikäli maakaapelointi toteutuu, on kaapeliojan konekaivu kuitenkin syytä tehdä tällä linjan osalla arkeologin valvonnassa – samoin tästä pohjoiseen jatkuvalla linjan osalla, eli koko syksyllä 2015 tutkitulla alueella.

Kaapelilinjasta silmämääräisesti maastossa tarkastettaessa todettiin lisäksi yksi aiemmin rekisteröimätön röykkiökohde, *Leppänenän pelto*. Se sijaitsee noin 25 metrin päässä kaavaillusta kaapelilinjasta, joten sillä ei ole vaikutusta hankkeeseen. Marraskuussa 2015 tutkitun linjan muissa osissa ei havaittu merkkejä kiinteistä muinaisjäännöksistä.

2.1.2016

Ville Laakso
Hannu Poutiainen
Timo Sepänmaa